

Hrozba exploze po srážce vlaků vyhnala z domova tři tisíce Norů

Ve středu 3. dubna zažilo pětadvacetitisícové norské město Lillestrøm mimořádně dramatické ráno. Tři tisíce lidí včetně školáků a pacientů místních nemocnic muselo ve velkém spěchu opustit okolí železniční stanice. V oblasti ohrožení je i věznice, nemocnice a státní škola. Lillestrøm leží na severním okraji metropole Osla.

Co se vlastně stalo? Vlak vezoucí přes 100 tun propanu narazil na nádraží ve středu města do stojícího nákladního vlaku s osobními automobily. Vlakové soupravy začaly hned po kolizi hořet. Hrozilo tak nebezpečí, že plyn vybuchne. Místní policisté se proto rozhodli vyklidit a neprodyšně uzavřít okolí stanice v okruhu jednoho kilometru. Pokud by plyn v cisternových vozech skutečně explodoval, změnilo by se celé nádraží i s nejbližším okolím v gigantickou ohnivou kouli. V případě výbuchu plynu by ale byl ohrožen nejenom Lillestrøm, ale také nedaleké patnáctitisícové městečko Rålingen. Nehoda je již druhým železničním neštěstím v Norsku v tomto roce.

FOTO: TOM A. KOLSTAD

Evakuace obyvatel

„Bylo to strašné. Policie nás vzbudila a museli jsme s naším šestiměsíčním dítětem rychle utéct. Bydlíme jen 50 metrů od místa srážky,“ popisuje průběh dramatického rána obyvatelka Lillestrømu Susanne Thorsensová. „Připomíná mi to, když jsem byl za války evakuována z hlavního města Osla. To se blížila německá letadla,“ vzpomíná 77letá Ruth Knardahlová na rok 1940, kdy do Norska vpadla nacistická vojska. Postižení obyvatelé obvinili policii, že s evakuací čekala až na ráno. Záchranáři však údajně nejprve předpokládali, že se jim podaří dostat oheň pod kontrolu.

Mapa evakuovaného území v Lillestrømu

Vlaku selhaly brzdy

Norský deník Dagbladet zveřejnil svědectví Ragnara Jensena, strojívníka havarovaného vlaku. Ten pracuje v této profesi již 25 let a při srážce utrpěl lehké zranění. Přibližně kilometr před nádražím strojívník tušil, že brzdy nefungují správně. Při sjezdu z mírného svahu proto použil nouzovou brzdu jako poslední, krajní řešení. Ani tak se mu však vlak, jedoucí v tu chvíli rychlostí 80 kilometrů v hodině, nepodařilo zcela zastavit. „Dovedete si představit, jak se člověk cítí za ovládacím panelem neovladatelné soupravy s tunami výbušniny za zády,“ líčil Jensen své pocity. Asi 150 metrů před srážkou proto bezradný strojívník opustil svou kabinu a utekl do bezpečnějšího prostředí strojovny lokomotivy, uvádí norský deník

„To, co se stalo ve středu, je opravdová katastrofa,“ prohlásil šéf norských státních železnic NSB Osmund Veland. Pokud bude shledána odpovědnost za tuto a předchozí nehodu z ledna na straně NSB, zváží odstoupení z funkce.

Rušné ulice Lillestrømu jsou zcela mrtvé, nefunguje městská doprava a policie kontroluje každý pohyb v okolí stanice. Lillestrømské nádraží patří v Norsku k nejméně frekventovanějším – za normálních okolností jím projede 550 vlaků denně.

Likvidace požáru

Po srážce se jeden z vagónů s propanem vznítil. Požárníci pouze ochlazovali okolní vagóny, ale cisterny s propanem neexplodovaly. Rozhodli se nechat poškozenou cisternu vyhořet. Ve čtvrtek pozdě večer se experti pokusili urychlit spálení plynu. Experti totiž pomocí infračervené kamery zjistili, že v hořící cisterně již shořelo kolem poloviny množství plynu. Odhadovali, že by oheň mohl hořet ještě několik dnů, což je velmi nepříjemné. S prodlužující se dobou hoření totiž riziko exploze roste. Kdyby se podařilo odstranit ventil cisterny, čas by se značně zkrátil.

FOTO: ODD-STEINAR TØLLFESSEN

V pátek 7. dubna byli přizváni švédští odborníci, kteří chtěli zbývajících 45 tun propanu z hořící cisterny přečerpat. Švédové navíc zjistili nové nebezpečné trhliny v cisterně s plynem. „Nepodařilo se nám bohužel zvládnout plameny, což je nezbytná podmínka pro to, aby mohli švédští experti takovou operaci zahájit,“ prohlásila mluvčí lilleströmské policie Kristina Barthová-Larsenová. Situaci pak označila za velmi vážnou.

Oheň uhašen – nebezpečí trvá

V pátek 7. dubna pozdě v noci se podařilo oheň z velké části uhasit. Po třech dnech, kdy se záchranáři snažili třímetrové plameny ohně zvládnout, se plameny uklidnily. Odborníkům ze sousedního Švédska se po několika pokusech podařilo napojit na hořící cisternu hadicí tak, aby mohl být plyn odsáván rychleji ještě předtím, než se stačil vznítit.

FOTO: TRYGVE INDRELID

Vyhráno však ani zdaleka nebylo, neboť menšími plameny náhle vzplál další, sousední vagón. Obsahuje 45 tun propanu a záchranáři se jej pokusí vypumpovat stejným způsobem. Objevil se však problém, který však záchranáři nepovažují za podstatný. Ventil cisterny je poškozený, takže se bude muset cisterna navrtat, aby mohl být nasazen nový ventil.